

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขัน ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับกลุ่ม ประเทศเอเชียที่สำคัญ
ชื่อผู้เขียน	นพดล จินดาธรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.ดร. อนุวัฒน์ ชลไพศาล
สาขาวิชา	เศรษฐศาสตร์
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยเทียบกับกลุ่มประเทศเอเชียที่สำคัญ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานการณ์ท่องเที่ยวของโลก กลุ่มประเทศเอเชียที่ศึกษา และประเทศไทย 2) ศึกษาเปรียบเทียบระดับความสามารถและแนวโน้มความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยและประเทศในภูมิภาคเอเชียที่สำคัญ และ 3) จัดทำข้อเสนอแนะด้านนโยบายการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย งานวิจัยชิ้นนี้ได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความได้เปรียบระหว่างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับกลุ่มประเทศเอเชียที่สำคัญ ได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ฮองกง และมาเก๊า สำหรับการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับกลุ่มประเทศเอเชียที่สำคัญ ระหว่างปี พ.ศ.2546 – 2556 ด้วยดัชนีชี้วัดที่สำคัญ 3 ดัชนี ได้แก่ ดัชนีดัชนีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage: RCA) ดัชนีประสิทธิภาพด้านความสามารถในการสร้างรายได้โดยเฉลี่ยและดัชนีวัดประสิทธิภาพด้านความสามารถในการดึงดูดให้พำนัก ผลการวิจัยพบว่า

ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทุกดัชนีเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศในเอเชียที่สำคัญ โดยเฉพาะดัชนีวัดประสิทธิภาพด้านความสามารถในการดึงดูดให้พำนักที่ประเทศไทยมีค่าดัชนีความได้เปรียบสูงที่สุดเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศเอเชียที่สำคัญ ดัชนี RCA อยู่ในลำดับที่ 3 และดัชนีประสิทธิภาพด้านความสามารถในการสร้างรายได้โดยเฉลี่ย อยู่ในลำดับที่ 4 ซึ่งจากผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้เห็นว่าประเทศไทยยังคงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศในเอเชียที่สำคัญมาอย่าง

ต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย และมีสินค้าบริการด้านการท่องเที่ยวที่โดดเด่น เช่น สปา หาดทราย เกาะต่างๆ ที่ยังคงความแตกต่างจากประเทศในเอเชียอื่นๆ ซึ่งข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อสร้างความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย อาทิ

1. การพัฒนาคุณภาพสินค้าบริการการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว การรวมกลุ่มตลาดการท่องเที่ยว AEC ให้มีขนาดใหญ่ขึ้น ตลอดจนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบคมนาคมขนส่ง และเทคโนโลยีให้มากขึ้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ส่งผลต่อการสร้างแรงจูงใจในการท่องเที่ยวแทบทั้งสิ้น

2. ควรมีการยกระดับฝีมือแรงงานในการพัฒนาสินค้า ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ของที่ระลึก ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยให้คงเอกลักษณ์ของความเป็นไทยในเรื่องของความแตกต่าง รวมทั้งการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานผู้ประกอบการ โรงแรมในการเสนอสินค้าและบริการการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ๆ มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายตามความสนใจของกลุ่มนักท่องเที่ยวเพื่อสร้างทางเลือกในการจ่ายเงินซื้อ โปรแกรมทัวร์ให้แก่นักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ หรือสร้างกิจกรรมท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่มีความโดดเด่น น่าสนใจในลักษณะการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างแรงดึงดูดใหม่ด้านการท่องเที่ยวของประเทศให้แก่นักท่องเที่ยวที่เคยมาเที่ยวเมืองไทยแล้ว มาเที่ยวซ้ำอีก หรือมีทางเลือกที่จะอยู่เที่ยวต่อให้นานขึ้น

4. การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในประเทศทั้งระบบทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศให้มีความเชื่อมโยงกับเส้นทางการท่องเที่ยว

5. มุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ หรือ Creative Tourism เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่สร้างมูลค่าของทรัพยากรการท่องเที่ยวบนพื้นฐานแห่งความเป็นไทย (Thainess) เช่น วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์

6. การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือ Low Carbon Tourism ซึ่งถือว่าการท่องเที่ยวเทรนด์ใหม่ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เพื่อร่วมช่วยกันสร้างความตระหนักในการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนให้มากกว่าการมาเที่ยวเพื่อทำลาย

7. การเร่งสร้างความเชื่อมั่นด้านความมั่นคงของประเทศ และต้องสร้างระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างบูรณาการ

Thesis Title	A Comparative Analysis of Tourism Industry Competitiveness Between Thailand and Selected Asian Countries
Author	Nophadon Jindatham
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Anuwat Cholpaisal
Department	Economics
Academic Year	2014

ABSTRACT

The main objective of this study is to analyze tourism industry competitiveness between Thailand and selected Asian countries, which are Malaysia, Singapore, Indonesia, Philippines, Vietnam, China, Korea, Japan, Hong Kong and Macau. This research used Revealed Comparative Advantage: RCA index, Tourism income generator efficiency index and Overnight attractiveness efficiency index for analyzed data. The study found out that:

Thailand have advantage over all indices for tourism industry competitiveness. Thailand is The 1st overnight attractiveness efficiency index between 2011 – 2013, the 3rd RCA Index between 2011 – 2013 and the 4th tourism income generator efficiency index between 2010 – 2012. The reason of the advantage over all indices for tourism industry competitiveness because Thailand have many products of tourist attraction, spa, seaside, island, etc. which are different from Asian countries. The recommendation for increasing Thailand tourism industry competitiveness are:

1. Developing the quality products of tourism industrial and marketing.
2. The coming era of ASEAN Economic Community or AEC means competition and free movement of labor in the ASEAN. For this challenge, there is an urgent need to develop human resources, by enhancing the potentials of Thai workforce and tourism operators, making them professionals, in order to create values in tourism, particularly the skilled workers who graduate from vocational education institutions.

3. Developing new destinations or creating new tourism activities which are distinctive and interesting for tourist attractions. Tourists who have visited Thailand would wish to return with destinations as new options are available.

4. Developing the country's public transport system to be linked to tour routes, as one should be able to come to Thailand through several channels.

5. Emphasis should be placed on developing creative tourism as the tool in the development of sustainability tourism. Creative tourism is tourism with emphasis on creating values to tourism resources on the basis of Thainess, such as the way of life, local wisdom, art, culture and history, which can raise more income from tourism industry.

6. The promotion of environmentally-friendly travels or the low carbon tourism is the new trend for international tourists, especially quality tourists who want to join the efforts to create awareness in tourism that aim to develop destinations for sustainability rather than visiting the place on a destructive path.

7. Confidence in the country's stability should be promptly built. At the same time, safety in life and property must be established in earnest, and government in tourism sectors should be co-operately working together.